ಅಧ್ಯಕ್ಷರು :—ಅದು ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರನ್ನು ಅವರ ಪಕ್ಷದವರು ಅವರ ಗುಂಪಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು ಅವರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಅದೆಲ್ಲವೂ ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ದಯವಿಟ್ಟು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇನ್ನು ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬಹುದು.

Non-Official Resolution Re :—Abolition of the Legislative Council :—

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ :—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಜನಗಳಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಕೂಡಿರತಕ್ಕ ಶಾಸನ ಸಭೆ ಏನಿದೆ ಇದು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿರತಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಭೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಬೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಗತಿಪರವಾದ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನೂ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಲೀ, ತಡೆಯಾಗಲೀ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾದ ಸಮಾಜವಾದದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಹೊಸ ಉದಾತ್ತ ಧ್ಯೇಯ ದೋರಣೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಏನು ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು ಏನಿದೆ ಇದು ಕಂಟಕಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನಿಂದ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ತೊಂದರೆಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಈಗ ಶಾಸನ ಸಭೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಹಣ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿಗೂ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಇವೊತ್ತು ದುಂದು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನಿಂದ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯವಾಗಲೀ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಇವೊತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು ಇಡತಕ್ಕದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನಿಂದ ಆದರ್ಶವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಬರೀ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಂದ ವೋಟು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸೋತು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅಂಥಾ ಜನಗಳು ಹಿಂದಿನ ಬಾಗಿಲಿನಿಂದ ಈ ಸಭೆಗೆ ಬರಲು ಇದು ಒಂದು ಅವಕಾಶವಿದೆ ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಗೆ ನಾಮಕರಣ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಕೆ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ನಾಮಿನೇಷನ್ ಮಾಡುವಾಗ ಯೋಗ್ಯ ಕಲಾವಿದರು, ಸಮಾಜ ಸೇವಕರು, ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಮೇಧಾವಿಗಳನ್ನೆ ಇಂಥವರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಿ ನಾಮಿನೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವೊತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳನ್ನೂ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರನ್ನೂ ಯಾರನ್ನೋ ೩ ಜನಗಳನ್ನು ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ನಾಮಿನೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನಾಮಿನೇಷನ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯ ಈ ಮೂರು ಸೀಟು ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಕಲಾವಿದರಿಗೆ, ಪತ್ರಿಕಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ ಮತ್ತು ದೇಶಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದಂತಹವರಿಗೆ. ಅಂಥವರನ್ನು ಈ ಮೂರು ಸೀಟುಗಳಿಗೆ ನಾಮಿನೇಷನ್ ಮಾಡದೆ ಯಾರೋ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ರಾಜಕಾರಿಣಿಗಳನ್ನು ನಾಮಿನೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಈ ಸಭೆಗೆ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಈಗ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿದರೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಈ ಸೀಟುಗಳಿಗೆ ಗುಬ್ಬಿವೀರಣ್ಣನವರು, ಗೋರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಯ್ಯಂಗಾರ್ ಅವರು ಮತ್ತು ಟಿ ಚೌಡಯ್ಯನವರು ಇಂಥಾ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಲಾವಿದರುಗಳನ್ನು ಹಿಂದೆ ನಾಮಿನೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಯಾರೋ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರನ್ನು ರಾಜಕಾರಿಣಿಗಳನ್ನು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಈ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ದೀರ್ಘವಾದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದದ್ದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನಿಂದ ಹಣ ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲ. ಆದರಿಂದ ಈ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

know who he was. Even now I do not know who he is. There was no occasion for talking with that men. That is the cause of action. There is no cause of action. All these friends presume that I met him and the cause of action took place and these are the consequences. I think my point of order should be upheld. My learned friend Sri Vatal Nagaraj was going ahead with his argument on the presumption that I did say this and this incident happened. I therefore respectfully submit that this is not a correct state of affair. I request the Chair not to allow the Hon. Members to talk on presumption.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು :—ಅವರ ಏನನ್ನೂ ಅಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ನಿಮ್ಮ ಕೇಸು ಏನಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ :—ಅವರು ಅಂದಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಜ್ಯುಡಿಷಿಯಲ್ ಎನೆಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿಸಿ. ಕಾರ್ಪೊರೇಟರುಗಳನ್ನು ಕರೆಸುತ್ತೇನೆ. ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿ. ಕೆಲವೊಂದು ವಿಷಯ ಅವರು ಸತ್ಯವಾದಂದನ್ನೇ ಹೇಳಿದರು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಾದವಿಲ್ಲ. ನಾನು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಯಾರಿಂದಲೂ ನಾನು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಏಜಂಟೂ ಅಲ್ಲ, ನಾನು ಬರೀ ಸ್ವಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಂತ್ರಿ ಯಾಗಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ವಾದವಿಲ್ಲ. ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ರುಜುವಾತು ಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ಅದು ನಿಜವಲ್ಲ ಎಂದರೆ ನಾನು ನನ್ನ ಸದಸ್ಯತ್ವಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ನಿಜವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ರುಜುವಾತು ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರ ಮಂತ್ರಿ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಲು ತಯಾರಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುದ್ದಿ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಇಷ್ಟಕ್ಕೇ ಬಿಡಬೇಕು, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೇನೂ ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೇಡ ಎಂದರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಪತ್ರಿಕೆಯವರೂ ತುಂಬಾ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ :—ಈಗತಾನೇ ಮಾತನಾಡಿದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿವರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತಾ ಇದನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಕವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೂ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಷ್ಟು ಲಘುವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ಸಾಧುವಾದುದಲ್ಲ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾದ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತು ಬಂತು ಎಂದರೆ ಯಾವ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಬಂತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕು ನನಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಬಗ್ಗೆ ತುಂಬಾ ಗೌರವವಿದೆ ಆದರೆ ಇವೊತ್ತು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ವರದಿ ಬಂದಿರಬಹುದು; ನಾಳೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿಸಿ ಈ ಸಭೆಯ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಮಾಡಲು ಅವರನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದೇ ರೀತಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗುವಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ನಿಜಾಂಶ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡುವಕಾಲ ಬಂದರೂ ಬರಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಪತ್ರಿಕೆಗಳವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ನಿಜವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಮಾಡಬೇಕು ಎಂದೂ ಅವರೂ ತಿಳಿಯಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಉದ್ವಿಗ್ನತೆಯಿಂದ ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರ ಬಗ್ಗೆ ಆಡಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಆತಂಕವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮುಖೇನ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ವಿನಂತಿ ಮಾಡುವುದು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ವಿಷಾದವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕು. ನೈತಿಕವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಧರ್ಮ ನ್ಯಾಯಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆಯೇ? ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮುಖೇನ ಅವರ ಕ್ಷಮಾಪಣೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲೇ ಬೇಕು, ತಾವು ಈ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಇಡೀ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಮಾದರಿಯಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಇದರ ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳನ್ನು ಸಾಕ್ಷಿ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳನ್ನೂ ಪಡೆದು ತಾವೇ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ, ನಮ್ಮ ತಪ್ಪು ಯಾವುದೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ನಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವವರಾದ ರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಸರಿಯಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಯಾರಿಗೇಲೂ ತಪ್ಪು ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್ ಕೃಷ್ಣನ್ :—ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮ ಚಕ್ರವನ್ನು ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಭಕ್ತರನ್ನು ಕಾಪಾಡುವಂತೆ ಅಂತಹ ಚಕ್ರವನ್ನೂ ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತೀರಿ. ಇದನ್ನು ಯಾವಾಗ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೆ ಕತ್ತನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುತ್ತಾರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಥಾಯ್ಸರವರು ಅವರ ಪಕ್ಷದವರೇ ಆದವರು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಬಂದಿದೆ ಇದನ್ನು ಯಾರೂಶಿಫ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳಲಾರರು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅಪ್ಪಾರ ಗೌರವ ಇದೆ, ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅವರನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ, ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಅವರಿಗೂ ನಾನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು ಆದರೆ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಎರ್ರಾಬಿರ್ರಿಯಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಏನಾದರೂ ಅಂದುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನನಗೂ ಅವರಿಗೂ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ನಾನಾದರೂ ಅವರನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಲು ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡುವಾಗ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸರಿಯಾದುದು ಇಲ್ಲವೇ ಎಷ್ಟು ಸರಿಯಾದುದು ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು . ಸರಿಯಾಗಿ ಹೇಳೋಣ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೋ ಏನೋ ? ಆದರೆ ಅವರ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗುಂಡೂರಾಯರೇ ಅವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದದ್ದು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅದೇಕೋ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗುಂಡೂರಾಯರು ಇಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಗುಂಡಾಯ ನಮಃ ಎಂದು ಭದ್ರವಾಗಿ ಕುಳಿತುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತೂ ಸಹ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅವರ ಪಾರ್ಟಿಯವರೇ ಆದವರು. ಏನಾದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಗಿಳಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅದೇಕೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನು ಎಂದರೆ ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಇದು ನೈತಿಕವಾಗಿರತಕ್ಕದ್ದು. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಅದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಜವಾಬುದಾರಿಯಿಂದಲೇ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಜಗಳ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ಇದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಕಟಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡೋಣ ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ತರಹ ಮಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ನಗು ನಗುತ್ತಾ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗಲೆಲ್ಲಾ ನಮಗೆ ಚಾಕು ಹಾಕಿ ಇರಿಯುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಈ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಭಾಸವಾಗುವುದು. ನಾನು ಯಾರನ್ನೂ ಕಂಡೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳುವುದು ನೋಡಿ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವಂತೆ ಹೆಸರೂ ಕೂಡ ಇದೆ. ಶ್ರೀಮಥಾಯ್ಸ ಎನ್ನುವವರೇ ಅಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ನಂಬ ಬಹುದಾದ ಘಟನೆಗಳು, ಇದನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಪ್ರಕಟ ಮಾಡಿವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು :—ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಹೊಸ ವಿಚಾರವಿದೆಯೇ ? ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ :—ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಚಕ್ರ ಇದೆಯಲ್ಲಾ. ನಾನು ಇಷ್ಟೇ ಹೇಳುವುದು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಹೇಳಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿರುವುದು ನೋಡಿ ತುಂಬಾ ವಿಷಾದವಾಗಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದು ಸುಳ್ಳು ಎಂದಾಗ ಅಂತಹ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಬಯೋ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿರುವ ಪತ್ರಿಕೆಗಳವರು ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ತಪ್ಪಾಗಿ ಬರೆದರು ಎಂದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಮುಂದೆ. ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಹೇಳಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವನ್ನು ಬಯ್ಯುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುವುದು ತರವಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆ ಹೇಳಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನೂ ಪತ್ರಿಕೆಗಳವರು ಪ್ರಕಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಪತ್ರಿಕೆಗಳ್ನು ಬಯ್ಯುವ ಹಾಗ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿರುವ ರಿಪೋರ್ಟರುಗಳು ಜವಾಬುದಾರಿಯಿಂದ ಬರೆದು ವರದಿ ಪ್ರಕಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅದರಂತೆಯೇ ಪತ್ರಿಕೆಗಳವರೂ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿನ ರಿಪೋರ್ಟರುಗಳು ಬರೆದಿರುವುದು ಸರಿಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಪತ್ರಿಕೆಗಳವರು ಬರೆಯುವುದು ಸರಿಯೇ ಎನ್ನುವುದು ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡಿದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುವುದು ನಿಮಗೆ ಗೌರವವಲ್ಲ ಮತ್ತು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ, ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ತಮಗೆ ಕಳಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಎರಡು ನೋಟೀಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಸಹ ಸಹಿ ಹಾಕಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಬಸವ ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ನಡೆದಿರುವ ಘಟನೆಯನ್ನು ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ನಾವು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಉಪ್ಪುಖಾರ ಹಚ್ಚಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದವರು ಮತ್ತು ತಾವು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದವರು ಎಲ್ಲರೂ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬಹುದು. ಅದು ನಮಗೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ನಾವೇನು ಇಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುಕತೆ ಕಟ್ಟಿ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಮನವಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಆ ವಿಷಯ ವೃತ್ತ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಖಂಡಿತ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಆ ವಿಷಯ ಬಂದಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನೇ ದೂಷಣೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳವರು ತಮ್ಮನ್ನು ಹೊಗಳಿ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿದಾಗ ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟಿಕೊಂಡವರೂ ನೀವೇ, ಇಂತಹ ವಿಷಯವನ್ನು ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿದಾಗ ಸುಳ್ಳು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವವರೂ ನೀವೇ. ಇದು ಕೇವಲ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಷಯವಾಗಿದ್ದರೆ ನಾವು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅದರಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಘಟನೆ ನಡೆಯದೇ ಇದ್ದರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಏಕೆಂದರೆ ನಾವು ನಿಮ್ಮಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನೀವು ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದವರ ಪರವಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅವರ ಮುಖಂಡತ್ವದಲ್ಲಿ ತಾವು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಆ ಮೂಲಕ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಗುರಿಯನ್ನು ನೀವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಮುಂದೆ ಬರುವ ಜನರನ್ನು ಹಿಂದೆ ಎಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುವ ಜನರು ಇರಬಹುದು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವವರಿಗೆ ಸಂಯಮ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಿಮಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಭವ ಇರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಹ ಇಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ನಾನಾ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಬರುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಧಾಟಿ ಇತರರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವಾಗಿರಬೇಕು. ಯಾವುದೋ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಹಸಿದು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ನಮಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುವವರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಘನತೆ ಗೌರವ ಇರುವವರು ಬೇರೆಯವರಿಗೂ ಸ್ನೇಹ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸ್ಥಾನವೇನೂ ಶಾಶ್ವತವಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಇರುತ್ತದೆ, ನಾಳೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದುದು ಘನತೆ ಮತ್ತು ಗೌರವ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಶ್ವಾಸ ಇದೆ. ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಕಳಂಕ ಬಂದರೆ, ಅದರಿಂದ ನಮಗೆ ಪಶ್ಚಾತಾಪವಾಗುತ್ತವೆ. ನಿಮ್ಮ ಒಂದು ಮುಖಂಡತ್ವ ಬೆಳೆಯ ಬೇಕೆಂಬ ಆಶೆಯನ್ನು ನಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿರಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಒಂದೆರಡು ಸಲ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬಾರದು. ಒಬ್ಬರನ್ನು ತಿದ್ದಿ ನಡೆಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಕೀರ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ನಮಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಡಿ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಂಯಮ ಇರಬೇಕು. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಗುಂಡೂರಾವ್ ಅವರು ಸಹ ಇದ್ದರು ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಅವರು ಏನೂ ಮಾತನಾಡದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ ಬಸಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಬಂದವರು ಸಂಯಮದಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಅವರು ಸಂಯಮದಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ, ನೀನು ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯ, ಆಗಲಪ್ಪ. ಹೋಗು ಎಂದು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ. ಬೇರೆಯವರು ಹದ್ದುಮೀರಿ ಹೋದರೂ ಸಹ ನಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬಾರದು. ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವವರು ಸಂಯಮವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಬಾರದು. ನಾವು ಹೋಗುವ ದಾಟಿ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವಾಗಿರಬೇಕೇ ಹೊರತು, ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಬೇರೆಯವರು ಬೆರಳೆತ್ತಿ ತೋರಿಸುವಂತಿರಬಾರದು. ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಹಿ ಘಟನೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಆಗದ ಹಾಗೆ ತಮ್ಮಿಂದ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ನಡೆತೆಯನ್ನು ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಂವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಉದ್ವೇಗಗೊಂಡು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ನಗುತ್ತಾ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಆದ

ರಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೌರವ ಬರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಘನತೆ ಗೌರವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಕಹಿ ವಾತಾವರಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವ ಬದಲು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವ ಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಂಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಂಕ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಈಗ ಮುಂದಿನ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಾವು ಹೇಳಿದಂಥ ಮಾತನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ವಿಷಾದ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಇಡೀ ವಿರೋಧಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅಗೌರವ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ವಿರೋಧಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಇರುವ ಘನತೆ ಮತ್ತು ಗೌರವ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದ ಕಾರಣ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇ ನೆಂದು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವಂತೆ ತಾವು ಹೇಳಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು ಯಾವ ಅಗೌರವವನ್ನೂ ಸೂಚಿಸಿಲ್ಲ, ತಾವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ವಾಟಾಳ್‌ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೋ ಅಥವಾ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಕರೆಯಲೋ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮೊದಲು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ವಿಷಾದ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನನ್ನ ಘನತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿಷಾದ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಗೆಳೆಯರು ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿಷಾದ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದರಿಂದ ನನ್ನ ಘನತೆ ಹೆಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಘನತೆ ನನ್ನ ವ್ಯವಹಾರದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಬೇಕಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಅವರು ವಿಷಾದ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲ. ನಾನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕನಾಗಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಹೊರಗಡೆ ಜನರ ಜೊತೆ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎಂಬುದರ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ನಡೆ ವಳಿಕೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು, ಕುಡಿದು ಗಲ್ಲಿಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡಿದರೆ ನನ್ನ ಗೌರವ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಮತ್ತು ಹೊರಗಡೆ ಜನರಿಗೆ ನನ್ನ ವ್ಯವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶಯ ಬಂದಾಗ ನನ್ನ ಘನತೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ನನ್ನ ಘನತೆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಆತಂಕ ಪಡಬಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುವ ಅಗತ್ಯ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ತಮಗಾಗಿ ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ವತಿಯಿಂದ ಈ ವಿಷಯ ವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿಷಾದ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವವರೆಗೆ ಮುಂದುವರೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಗಳಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಕಾನ್ಸಸ್ ಇದ್ದರೆ ವಿಷಾದ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ವಿಷಯ ಏನಾಯಿತು ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದು ಮುಂಕ್ತಾಯವಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ನೀವು ಯಾರು ಅದನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಎಂದೇನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪುಂಜ್ ಮಾಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆ ಮೇಲೆ ರೆಕಾರ್ಡನ್ನು ನೋಡಿ ಅದನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪುಂಜ್ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಮಾತನ್ನು ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದರು ಅದನ್ನು ಅವರು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರು ಇಲ್ಲವೇ ?

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ (ಹೊಸನಗರ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಾದ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಈಗ ಯಾರಿಗೋ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಮಗ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಸ್ವಲ್ಪ ಅನಾರೋಗ್ಯದಿಂದಿರುತ್ತಾನೆ ಅವನು ಸಾಹಸಿಯಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ವಿಷಕೊಟ್ಟು ಕೊಂದುಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದಹಾಗಾಯಿತು. ಈ ವಾದ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ ಇರುತ್ತದೆ. ಆ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬೇರೆ. ಆ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲವಾಗದ್ದಿದ್ದರೆ ಅದು ಸಫಲವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ನಾಮಿನೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಆ ನಾಮಿನೇಷನ್ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದಮಾತ್ರಕ್ಕೇ ಈ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತನ್ನೇ ತೆಗೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವ ವಾದ ಏನಿದೆ ಅದು ಪೊಂಡುವಾದ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಏನಿದೆ, ಬ್ರಿಟೀಷರ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಏನಿದೆ ಅದರ ಮೇಲ್ಪಂಕ್ತಿಯನ್ನು ಇವರು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ಈ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬ್ರಿಟನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೌಸ್ ಆಫ್ ಲಾರ್ಡ್ಸ್ ಮತ್ತು ಹೌಸ್ ಆಫ್ ಕಾಮನ್ಸ್ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಅದೇ ಮೇಲ್ಪಂಕ್ತಿಯನ್ನು ಇವರು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಉದ್ದೇಗಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಕೆಳಮನೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನಗಳು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬ್ರೇಕ್, ಒಂದು ಸ್ಥಗಿತ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಕೆಳಮನೆಯವರು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಇರಬೇಕು, ಅನುಭವಸ್ಥರಾದ ಜನಗಳು ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಮೇಲ್ಮನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಡವಳಿಕೆಗಳು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೇ ಮೇಲ್ಮನೆಯನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಹುರುಳಿಲ್ಲದ ವಾದ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಾದ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ ಅಂದರೆ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಇರುವಾಗ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳು ಕೇವಲ ಒಂದು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳ ನಮೂನೆ ಇದೆಯೆಂದು ರಾಜ್ಯದ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಗಳು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಿಲ್ ತರಬಹುದು. ನಾವು ಏನು ಇವತ್ತು ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತವೆಯೋ, ನಾಳೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿಯೂ ರಾಜ್ಯದ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಗಳು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಚೈನಾದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಒಂದೇ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಇದೆ. ಅಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ? ಇವತ್ತು ನಾವು ಕೌನ್ಸಿಲನ್ನು ಏಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದರೆ, ಅದು ಒಂದು ನುರಿತ ಜನರಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದರಿಂದ ಕೆಳಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಂತಹ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಪಾಸ್‌ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ. ಕೆಳಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆರಿಸಿ ಬರುವಂತಹ ಜನರು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಇರಬಹುದು ಅಥವಾ ಬಹುತೇಕ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಮತವನ್ನು ಪಡೆದು ಕಮ್ಮಿ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಪಡೆದಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಬರಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಬಹುಮತವನ್ನು ಪಡೆದು ಬಂದಂತಹ ಅನೇಕ ಜನರು ಇರುವಂತಹ ಸದಸ್ಯರು ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ, ಅವರು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದಂತಹ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮುಂದೆ ಪರಿಣತರು ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲಿಸದಿದ್ದರೆ, ದೇಶಕ್ಕೆ ಲಂಕ್ವಾನು ಆಗುತ್ತದೆ ಆಗ ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಪರಿಣತರಿಂದ, ಆರ್ಥಿಕ ತಜ್ಞರಿಂದ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಣತರಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಇರುವುದರಿಂದ, ಅವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟು, ದೇಶಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಯಾವುದೇ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಶನ್ ಆಗಲಿ, ಅದು ನಡೆಯತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೋಷ ಇದೆ ಎಂದಾದರೆ, ಆ ದೋಷವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕಲ್ಲದೆ, ಆ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಶನ್ನೇ ರದ್ದುಮಾಡಿಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವ ವಾದ ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ ನಾವು ಯಾವ್ಯಾವ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್‌ನ ಜನರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೋ, ಆ ನೀತಿ ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅಲ್ಲಿ ಪದವೀಧರರ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮತ್ತು ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಕ್ಷೇತ್ರ—ಈ ರೀತಿ ಅನೇಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗದ ಜನರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸತಕ್ಕ ಜನರನ್ನು ನಾವು ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಇವತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಪರಿಣತರು ಮತ್ತು ತಜ್ಞರು ತಯಾರಿಲ್ಲದೆ ಇರಬಹುದು ; ಮತ್ತು ಎಷ್ಟೋ ಇಂತಹ ಜನರು ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬಾರದೆ ಇರಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಗುಬ್ಬಿವೀರಣ್ಣನವರು, ಚೌಡಯ್ಯನವರು ಮತ್ತಿತರ ಗಣ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಹಿತಿಗಳು ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅಂಥವರ

ಸೇವೆ ಬಹಳ ಮಂಖ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಇಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆ ಇರಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಅದನ್ನು ಮಾಡೋಣ. ಆದರಲ್ಲಿ ಲೋಪದೋಷಗಳಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಸರಿಪಡಿಸೋಣ. ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮರ್ಸಿ ಕಿಲ್ಲಿಂಗ್ ಎಂದು ಏನು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ, ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಪುನಃ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬಹುದು ಎಂದಿರುವಾಗ, ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಲ್ಲದೆ ಅವನನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಬಿಡುವುದಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ನಾವು ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸದಿಂದ ವೆಚ್ಚವಾಗುತ್ತದೆ ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವ ವಾದವೂ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಇವತ್ತು ಒಂದು ಮನೆ ಸೋರುತ್ತದೆ. ಸರಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಆ ಮನೆಯನ್ನೇ ಕಿತ್ತುಹಾಕುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದು ಎಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಸರಿಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಅದನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕುವುದಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಾ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ (ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ) .—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ಚಂದ್ರಶೇಖರವರು ಹೇಳಿದಂತಹ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಾನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೌನ್ಸಿಲಿಗೆ ನಾಮಿನೇಶನ್ ಮಾಡುವಾಗ ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪು ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಿದರೆ, ನನಗೆ ಮುಂಖ್ಯವಾಗಿರುವ ಭಯ ಏನೆಂದರೆ, ಓಟಿಂಗ್ ವಯಸ್ಸನ್ನು 21 ರಿಂದ 18ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ವದಂತಿ ಇದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ 18ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿದರೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಆರಿಸಿ ಬರುವಂತ ಜನರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜರಂಥವರೇ ಹೆಚ್ಚು. ಆಗ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜರಂಥವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳೇ ಬಂದು ಇವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾದರೆ ನಮ್ಮಂಥವರ ಗತಿ ಏನು ? ಈ ಒಂದು ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ) .—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಬೆಂಬಲಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಚಂದ್ರಶೇಖರವರು ಮತ್ತು ನಾಗಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರ ನೀತಿ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಏನೆಂದರೆ, ಈ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಇರಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಆರ್ಟಿಕಲ್ 168ರ ಪ್ರಕಾರ, ನಮಗೆ ಅದರ ಹಕ್ಕನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ :—

168. (1) For every State there shall be a Legislature which shall consist of the Governor and

(*a*) in the States of Bihar, Bombay, Madhya Pradesh, Madras, Mysore, Punjab, Uttar Pradesh and West Bengal Two Houses ,

(*b*) in Other States, one House :

(2) Where there are two Houses of the Ligislature of a State, one shall be known as the Legislative Council and the other as the Legislative Assembly, and where there is only one House. it shall be known as the Legislative Assembly.

169. (1) Notwithstanding anything in article 168. Parliament may by law provide for the abclition of the Legislative Council of a State having such a Council or for the creation of such a Council in a State having no such Council, if the

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್

> Legislative Assembly of the State passes a resolution to that effect by a majority of the total membership of the Assembly and by a majority of not less than two-thirds of the members of the Assembly present and voting This has been stated in the Constitution itself.

ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಈ ಕೌನ್ಸಿಲನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೇ ಅಥವಾ ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯದೆ ಹೋದಾಗ, ಮತ್ತು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಕೌನ್ಸಿಲನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಆ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡದೆ ಹೋದಾಗ, ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ರದ್ದು ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನು ಮಾಡಿದಂತಹ ಗಣ್ಯವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ದೂರಾಲೋಚನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಘಟನಾವಳಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಫ್ರೇಮರ್ಸ್ ಆಫ್ ದಿ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಶನ್, ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಅನುಮಾನ ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಒಂದು ಎಕ್ಸ್‌ಪರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡೋಣ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಚಂದ್ರಶೇಖರವರು ಇದು ಸ್ಯಾಕ್ರೊಸೆಂಟ್ ಅಗಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಂತಹ ವಾದವನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ರಾಜ್ಯಾಂಗಬದ್ಧವಾದ ವಾದವಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಘಟನಾವಳಿಗನು ಗುಣವಾದ ವಾದವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏರಡನೆಯದಾಗಿ ಏನೆಂದರೆ, ಈ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಎನ್ನುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡ ಬೇಕಾಗಿದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯಬೇಕೆಂಬುದೆನ್ನು ಸಹ ಆರ್ಟಿಕಲ್ ೧೭೧ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆರ್ಟಿಕಲ್ ೧೭೧ರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ :—

> 171 (1) The total number of members in the Leaislative Council of a State having such a Council shall not exceed one-third of the total number of members in the Ligislative Assembly of that State :
>
> Provided that the total number of members in the Legislative Council of a State shall in no case be less than forty.

12-30 P.M.

ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು. ಅದು ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಅಲ್ಲ. ಟೀಚರ್ಸ್ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬೇರೆ ವರ್ಗದವರು ಯಾರೇ ಆಗಿರಲಿ ಅವರಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಡವಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳಿರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಆರ್ಟಿಕಲ್ ೧೭೧ರ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಚುನಾವಣೆಗಳು ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ದಿವಸ ಇನ್‌ಡೈರೆಕ್ಟಾಗಿ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಜನಗಳ ಮತದಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾಗತಕ್ಕದ್ದು ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮೆಂಬರುಗಳು ಬೇರೆ ಕೆಲವು ಗುಂಪುಗಳಿಂದ ಬಂದರೆ ಅದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿಬರುವಂಥಾದ್ದೆ ಆಗಬೇಕು. ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಮೆಂಬರುಗಳು ಆ ರೀತಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತಲೆಯಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬನನ್ನು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಅವರು ವೇಧಾವಿಗಳು ಎಂಬ ಮಾತು ಬೇಡ. ಆ ರೀತಿ ಬರುವಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ. ಆದರೆ ಮೂಲಭೂತದಾಗಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ತತ್ವ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಏರಡನೆಯದಾಗಿ ಬರೀ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ಸ್‌ಗೆ, ಟೀಚರ್ಸ್‌ಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದೀರಿ. ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಮೆಂಬರ್ಸ್‌ನಿಂದ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಆದಂಥವರನ್ನು ಮೆಂಬರುಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಬೇರೆ ವರ್ಗಗಳಿವೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಶೋಷಿತವರ್ಗಗಳವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಂತಹವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ತಗೆದು ಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು. ಅಂತಹವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯ ವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ವರ್ಗದವರಿಗೆ, ರೈತರಿಗೆ, ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್‌ಚರಲ್ ವರ್ಕರ್ಸ್‌ಗೆ,

ಪೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಪೆಡ್ಯೂಲ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್‌ನಿಂದ ಬಂದಿರುವವರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆಥವಾ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಈ ಸರಿಸಮಾನವಾದ ಹಕ್ಕು ಇದೆ. ಅವರು ಹಾಗೆಯೇ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಎದ್ದಿದೆ. ಅದು ಅಭಿಮಾನದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಸೀಮಿತವಾಗಿಟ್ಟರೆ, ಅದರ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಏನು ? ಅದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ .— ರೀಮಾಡಲಿಂಗ್ ಆಫ್ ದಿ ಹೌಸ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರೋ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ .—ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಅದು ಅಬಾಲಿಷ್ ಆಗಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶ. ಬಹಳ ಜನರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಫಂಕ್ಷನ್ ಏನು, ಈಗ ಈ ತರಹದಲ್ಲಿ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಇರಬೇಕೆ ಎಂಬುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಆರ್ಟಿಕಲ್ ೧೯೭ ಮತ್ತು ೧೯೮ನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ರಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಷನ್ ಎಂದು ಇದೆ. ಸಿಮ್ಲಾದಲ್ಲಿಯೂ ಮನಿಬಿಲ್ಸ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ರಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಷನ್ ಇದೆ. ಏನು ರಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಷನ್ ಅಂದರೆ, ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಆ ಬಿಲ್ ಮೇಲ್ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಬೇಡದ್ದಿದರೆ ಅದನ್ನು ಬಿಡಬಹುದು. ರಾಜ್ಯಸಭೆಯಲ್ಲಿ ೧೦೮ನೇ ಆರ್ಟಿಕಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಇದು ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಒಂದುಪಕ್ಷ ರಾಜ್ಯಸಭೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದರೆ ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಷನ್ ಕರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇವಲ ಹತೋಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿರುವವರು ಅಷ್ಟೊಂದು ಅನುಭವ ವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಜನರೂ ಕೂಡ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಗೆ ಆರಿಸಿ ಬರಬಹುದು. ಅವರಿಗೆ ಕಾನೂನು ಮಾಡುವ ಕ್ರಮ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಇರಬಹುದು ಅಥವಾ ಅವರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸ್ಕ್ರೂಟಿನಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿರಲಿ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಕೋಣದ ಗುರಿ ಸಫಲವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಅವರು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಗಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಅವಕಾಶವಿದೆ, ನಮಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೨—೩ ನಿಮಿಷಗಳೂ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಅವರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಪರಮಾಧಿಕಾರವೂ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಪಡೆದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿತಕ್ಯೋಸ್ಯರ ಈ ಪರಿಷತ್ತು ಇರಬೇಕು ? ಆದ್ದರಿಂದ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು ಹೋಗಲಿ ಎಂದು ನಾನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಿಂದೆ ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಬೇಕಾದರೆ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದು. ರಾಜ್ಯಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೊಂದು ಮಿನಿಸ್ಟ್ರಿ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಮೊದಲೇ ಒಂದು ನೋಟ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆ ತರಹ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲಿ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ ಸದಸ್ಯರಿಗಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಾಯಿಂಟ್. ಅದರ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಳವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ೧೯೬೬—೭೧ರವರೆಗೆ ಆಗಿರುವ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೊಂದು ಐಟಮ್ಮನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ೧೫೬೬ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ಆಗಿರುವುದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ :—

"Pay and allowances of officers and staff etc.

The expenditure incurred towards the pay and allowances etc. of the officers and staff of the Legislature Secretariat during the period under review was Rs. 36,59 710.42, towards travelling allowance Rs. 86,480. 12, towards medical treatment Rs. 72,256. 94 and towards contingencies and other charges like telephone and

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.

power charges, purchase of furniture, library books, etc it was Rs. 19,97,576 30 ; yearwar particulars are given in Appendix XLVI (vide pages 268, 26). "

Similarly, corresponding figures for the Mysore Legislative Assembly for the period 1967-71 are given on page 166 of the review pertaining Legislative Assembly. They are as follows :—

"The expenditure incurred towards the pay and allowances of the officers and staff of the Legislature Secretariat during the period under review was Rs 17,10,841.48 ; towards traveling allowance it was Rs. 79. 856. 12 : towards medical treatment it was Rs. 63,080,94 : towards contingencies and other charges like telephone and power charges, purchase of furniture, library books, etc. it was Rs. 8,63,134. 95.

The details of expenditure towards salary etc. of Speaker, Deputy Speaker, members, officers and staff of the Legislature Secretariat are indicated in Appendix LVI (*vide* page 342)"

ಇಲ್ಲಿರುವ ಜನರು ೨೦೭, ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರು ೬೩. ನಾಮಿನೇಟೆಡ್ ಮೆಂಬರುಗಳು ಸೇರಿ. ೨೦೭ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹತ್ತುಲಕ್ಷ ಹದಿನಾರು ಸಾವಿರದ ೩೨೭ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ, ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ೬೩ ಜನರಿಗೆ ಹನ್ನೊಂದು ಲಕ್ಷ ಅರವತ್ತೆರಡು ಸಾವಿರದ ೮೦೪ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಇದೇನು ಎಕ್ಸ್‌ಟ್ರಾಯಾದರೂ ಉಂಟೇ ಎಂದು ಇದನ್ನು ಎರಡು ಮೂರಾವರ್ತಿ ತಿರುವಿಹಾಕಿ ನೋಡಿದೆ ಏನು ನೋಡಿದರೂ ಆದೇ. ನಾವು ಏನಾ ಕಾರಣ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೧೧ ಲಕ್ಷ ೬೩ ಸಾವಿರದ ೮೦೪ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಏಕೆ ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ನಾವು ಹಾಳುಮಾಡಬೇಕು ? It is a very big drain on the exchequer : it is an unpardonable expenditure and that too when that House has no function and no power.

ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಇದನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರವೆಲ್ಲಾ ನೇರವಾಗಿ ಜನರಿಂದ ಚುನಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಇರತಕ್ಕ ಸದನಕ್ಕೆ ಇದೆಯೇ ವಿನಹ ಮೇಲ್ಮನೆಗೆ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಈಗಾಗಲೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಪಂಜಾಬ್. ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಮೇಲ್ಮನೆಯನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಿಹಾರ್ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇಂಥದೇ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯಪಾಸಾಗಿದೆ ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಆ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಪಾರ್ಲಿಯಮೆಂಟ್‌ಬಾಯಿ ಹಾಕಿದ್ದರಿಂದ ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿಲ್ಲ. Parliament did not take action due to political pressure.

ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ In Madhaya Pradesh though there is provision to have a Legislative Council they do not have it Three or Four States which had the Legislative Council have abolished them and there is no point in our clinging on to this.

ಆದನ್ನು ಒಂದು ರಿವಿಜನ್ ಪೋಯಿಂಟರ್ ಎಂತ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಏನು ರಿವಿಜನ್ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ? ನೆನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಅಲ್ಲಿ 'ಂ' ಅವರನ್ನು ನಾಲ್ಕೂ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲದವರೆಗೂ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿದರಂತೆ. ಪವರಿಲ್ಲದ ಮೇಲೆ ಅವರು ೪ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದರೇನು ನಾಲ್ಕೂ ದಿನಗಳವರೆಗೂ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದರೇನು ? ಆದುದರಿಂದ ಅದು ಇಂದಿನ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಫಾರ್ವರ್ಡ್ ಲುಕಿಂಗ್ ದೃಷ್ಟಿ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೆ ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಇಷ್ಟನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಂಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ (ಸಾಗರ) ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ :— ನಾನು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ :

ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಶ್ರೀ ಶಿರನಹಳ್ಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಅವರು ವಿರೋಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೆ ಅದು ಅವರ ಸ್ವಾಭಾವ. ಅವರು ಒಂದಾವರ್ತಿ ತಾವೇ ತಂದಿದ್ದಂಥ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಅವರೆ ವಿರೋಧವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರೆಂದು ಅನೇಕರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರ ವಿರೋಧಕ್ಕೆ ನಾವು ಅಷ್ಟೇನೂ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಎರಡನೇಯದಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಣ್ಣನವರು ಇದಕ್ಕೆ ಅವರ ವಿರೋಧವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗಾಗಲೇ ೬೦ ವರ್ಷಗಳು ತುಂಬಿದೆ ಆದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ಆರುಳೋ ಮರಳೋ ಅನ್ನುವಂತೆ ಅವರು ಹೇಳಿರುವುದಕ್ಕೂ ನಾವು ಅಷ್ಟೇನೂ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಮಹತ್ವವಿದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತನ್ನ ೨೬ನೇ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಕಾಲಿಡತಕ್ಕ ಸಮಯ ಬಂದಿದ್ದರೂ ನಾವು ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡವೇ ? ಈ ದಿವಸ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಜನರಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದ ಜನರಿಂದ ಕೂಡಿದ ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯು ಎಲ್ಲ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಭೆಯವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಶಾಸನಗಳ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆ ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತು ಯಾವ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡಲಾರದು. ನಮ್ಮ ಶಾಸನ ಸಭೆಯು ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಆ ಮೇಲ್ಮನೆಯವರು ಈ ಮನೆಯವರು ಮಾಡಿದಂಥ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಕೇವಲ ದುರಸ್ತಿಮಾಡಿದ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಇದೆ ಅಂದಾಗ ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ತಿರ್ಮಾನವೇ ಅಶ್ಯರು ತೀರ್ಮಾನ ಯಾವತ್ತೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯತಕ್ಕದ್ದೇ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಮೊದಲನೇ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಮನೆಗಳಿರದುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನು ನಾವು ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣು ಎದುರಿಗೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ—ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ ಆಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಮೇಲ್ಮನೆಯನ್ನು ಅಳಿಸಿ ಸರ್ಕಾರಗಳಂ ರದ್ದು ಮಾಡಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥದೇ ತಿರ್ಮಾನವನ್ನು ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ ಅದರಿಂದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೇನೂ ಹಾನಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಮೇಲ್ಮನೆಯನ್ನು ನಾವು ಈ ದಿವಸ ರದ್ದು ಮಾಡಿದರೆ ತಮ್ಮ ತಲೆ ಏನೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈ ಖರ್ಚಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಾವ ಪುರುಷಾರ್ಥವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದೆ ? ಅದು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಖರ್ಚುವೆಚ್ಚಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಕಾರಣ ಆಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ಕಾಲ ಕೂಡ ಪರಿಪಕ್ವವಾಗಿದೆ. ಸಮಾಜವಾದ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಒಪ್ಪಿರತಕ್ಕ ಜನರು ಈ ಮೇಲ್ಮನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅದರ ಸ್ವಭಾವವೇ ಬಹಳ ತಿರೋಗಾಮಿಯಾದದ್ದು. ಪ್ರಗತಿಪಥದಲ್ಲಿ ಹೋಗತಕ್ಕವರಿಗೆ ಇದೊಂದು ಅಡಚಣೆಯನ್ನು ಒಡ್ಡತಕ್ಕ ಸದನವಾಗಿದೆ ಅದಕ್ಕಾಗೇ ಈ ದಿವಸ ಇದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಇಂಥ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರೇ ತರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ತಾರದೆ ಇದ್ದ ಕಾರಣ ನಾವು ತರಬೇಕಾಯಿತು. ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಜನರು ಯಾರಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಈ ದಿವಸ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕ್ಕೆ ವಿಶ್ವಾಸಗಳಿದ್ದರೆ ಅವರು ಇದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸಲೇಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರು ರಾಜ್ಯದ ಬಡಬೋರೇಗೌಡನ ಹಣ ಯಾವರೀತಿ ಪೋಲಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಬಹಳ ಚನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರಾಜ್ಯಗಳೂ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಈ ಮೇಲ್ಮನೆಗೆ ಗೌರವವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂಥ ಮನ್ನಣೆಇಲ್ಲದೆ ಸದನವನ್ನು ನಾವೇಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು ? ಸರ್ಕಾರದವರೇ ತಂದಿದ್ದರೆ ಇದೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಕಾರ್ಯವನ್ನ ಸಾಧಿಸಿದ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರೂ, ಒಮ್ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಗತಿಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಆಡಳಿತಪಕ್ಷದವರು ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ ಆ ಸದನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವೆರಲ್ಲರೂ ಹಿಂದಿನ ಬಾಗಿಲಿನಿಂದ ಬಂದವರು ಜನರಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆದು ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದ ಜನರಲ್ಲ ಅವರು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ (ಸಾಗರ).—

ಈಗ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿರುವ ಹಿಂಬಾಗಿಲಿನಿಂದ ಬಂದಿರುವವರು, ಅವರು ಜನರ ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆದಿಲ್ಲ. ಅವರು ನೇರವಾಗಿ ಜನರಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಪ್ರಜೇಗಳ ವಿಶ್ವಾಸ ಪಡೆಯದೆಇರುವವರು ಅಲ್ಲಿರುವಾಗ ಅವರು ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ವಿಧಾನಪರಿಷತನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಬೇಕಾದ ಆವಶ್ಯಕತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿರುವವರು ಜನರ ಆಶೋತ್ತರವನ್ನು ಈಡೇರಿಸಲು ಸಮರ್ಥರಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡುವುದು ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಾಗಿದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆ ಬೆಂಬಲಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಂಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯ್ಕರ್ (ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸಾಂಸದಿಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು) .—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮೇಲ್ಮನೆಯನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಯುತರುಗಳಾದ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್, ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್, ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ಮುಂತಾದವರು ಕೆಲವೊಂದು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಚರ್ಚೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೂರು ಜನರನ್ನು ನಾಮಿನೇಟ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲ, ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿಲ್ಲ, ಯೋಗ್ಯವಾದ ಪ್ರಾತಿನಿದ್ಯವಲ್ಲ, ಅವರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಮೊದಲು ಒಂದು ಸೆಲ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಜರ್ನಲಿಸ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ, ದೇಶಸೇವೆ ಮಾಡುವವರಿಗೆ, ಜನರ ಸೇವೆ ಮಾಡಲು ಕಾತುರರಾಗಿರುವವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಇರಲೇಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹಿಂದಿನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿರುವ ಮೂರು ಜನರಲ್ಲ ಶ್ರೀಮತಿ ಕಮಲಾನಿಯವರು ಜರ್ನಲಿಸ್ಟ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಆಗಲೇ ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀವರ್ಮಾ ಎಂ ವಿ. ರಾಮರಾಯರು ಇತರರ ಹಾಗೆ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ದೇಶಸೇವೆಗಾಗಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಮುಡುಪಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರೂ ಕೂಡ ಕಾನೂನಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಲ್ಪಡಲು ಅರ್ಹರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಾಟೀಲರೂ ಕೂಡ ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜನರ ಸೇವೆಯನ್ನು ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸರಕಾರ ಮಾಡಿರುವ ಮೂರೂ ನಾಮಕರಣಗಳು ಕಾನೂನಿಗನುಗುಣವಾಗಿವೆ ಎಂದು ನಾನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣನ್‌ರವರು ಅಪ್ಪರ್ ಹೌಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದೇನೂ ದೊಡ್ಡದಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಪ್ಪರ್ ಹೌಸಿನಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬರಲು ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲದಿರುವವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಆ ಸಭೆ ಇರಬೇಕಾದ್ದು ಆವಶ್ಯಕ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರು, ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು, ಡಾಕ್ಟರುಗಳು, ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಭವವಿರುವವರು, ವೀಕರ್ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿನವರು ಮುಂತಾದವರು ನೇರವಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಆರಿಸಿ ಬರಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಅಂಥವರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡಲು ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿರಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕ್ಲಾಸ್.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯ್ಕರ್.—ಅದಕ್ಕೆ ರೆಪ್ರಸೆಂಟೇಷನ್ ಇಲ್ಲದಿರುವ ವಿಚಾರ ಬೇರೆ. ಈಗ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗಿರುವುದು ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತು ಇರಬೇಕೇ ಅಥವ ಬೇಡವೇ ಎಂಬುದು. ಒಂದುವೇಳೆ ಲೇಬರ್ ಕ್ಲಾಸ್‌ಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿರಬೇಕೆಂದರೆ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಈಗ ನಮಗೆ ಅನುಭವವಿರುವವರು, ಜ್ಞಾನವಿರುವವರು ನಾನಾ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ದುಡಿಯುವವರು ಬೇಕು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾದ ಕಾನೂನುಗಳು ಅಪ್ಪರ್ ಹೌಸಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ಅವರು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳಿಸಿದಾಗ ಅವು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರುವುವು. ಇದರಿಂದ ಜನರ ಹಿತಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ, ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತಿರಬೇಕು. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ೧೯೭೦ ರಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ಬಂದಿತ್ತು. ಆಗ ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜುರವರು ತರಾವು ತಂದಿದ್ದರು. ಆಗಿನ ಸರಕಾರ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಆ ನಿರ್ಣಯ ಅಂಗೀಕಾರವಾಗಲಿಲ್ಲ ವಿಧಾನ ಪರಷತ್ತಿರಲೇಬೇಕೆಂದು ಆಗ ಸರಕಾರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿತು. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಸರಕಾರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೊಂದಿದೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾಡಿದ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯೇನಿಗೆ ಅದು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲ. ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು ಇರಲೇಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ರಾಜ್ಯಸಭೆಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ, ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಅದು. ಅವರು ತೇಲಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಕಾನೂನು ಇದೇ ಸಭೆಗೆ ಬಂದು ಅಂಗೀಕಾರವಾಗಬೇಕು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿರುವುದು ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮತ್ತೆ ಶಿಫಾರಸಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗಿರುವುದು ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿದೆಯೇ? ಅದನ್ನು ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯ್ಕರ್.—ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತಿನವರು ತಮಗಿರುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಬೇರೆ ವಿಚಾರ, ಸರಿಪಡಿಸೋಣ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಂಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸರಕಾರ ವಿಧಾನಪರಿಷತ್ತನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಈ ನೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಬಹಳ ವಿಷಾದವಾಗಿರುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸು ಪಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಆರ್ ನವರೂ ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಓ ನವರೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಜನರು ಎಂದು ರುಜುವಾತು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮತಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ಇದರಿಂದ ಎಲ್ಲರ ಬಣ್ಣ ಬಯಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು.

MADAM SPEAKER :—I will now put the Resolution to the vote of the House. The question is :

"That this Assembly recommends that the Legislative Council of the State be abolished."

The motion was negatived

MADAM SPEAKER :—Now, we will take up next resolution.

(ii) *Re* :—**Recommending the Government of India to take steps to lay a nw Broad gauge Railway Line between Bellary-Gulbarga.**

SRI C. N. PATIL (Lingasugur) :—Madam Speaker, I beg to move:

"That this Assembly is of the opinion that recommendation be made to Government of India to take urgent steps to lay a new Broad Gauge Railway Line to connect Bellary with Gulbarga, *via* Siruguppa, Sindanoor, Lingasugur, Shahpur, Surpur in view of the fact that this is an important backward area with great industrial, agricultural potential and untapped resources."

MADAM SPEAKER :—Motion moved :-

"That this Assembly, is of the opinion that recommendation be made to Government of India to take urgent steps to lay a new Broad Gauge Railway Line to connect Bellary with Gulbarga, *via* Siruguppa, Sindanoor, Lingasugur, Shahpur, Surpur in view of the fact that this is an important backward area with great industrial, agricultural potential and untapped resources."

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೆಗೌಡ, (ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ) :—ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೀಫಾರಂಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆ ಕರೆದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಮೊದಲು ಗೊತ್ತಾಗಿದ್ದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಆದ ಮೇಲೆ ಬಿಲ್‌ನ್ನು ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಇತ್ತು. ಈ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೀಫಾರಂಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ದಿವಸದಿಂದಲೂ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಆಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಆಗಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಪುನಃ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾದಂಥ ವಿಧೇಯಕ. ಇದನ್ನು ಆಫ್ಟ್ರಿ ಲಘುವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಅದೆಲ್ಲಾ ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ಚರ್ಚೆ ಆಗಬೇಕು. ೧೯೭೨ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಒಳಗೆ ಈ ಎದೇಯಕವನ್ನು ಈ ಸಭೆ ಪಾಸು ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಡೆಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೇಶನ ಇದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸಭೆ ಮತ್ತೆ ಸೇರುವುದು ಯಾವಾಗ ? ಈ ಬಿಲ್ ಮೇಲೆ ಜನರಲ್ ಡಿಸ್ಕಷನ್ ಆಗುವುದು ಯಾವಾಗ ? ಇದು ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ರೆಫರ್ ಆಗುವುದು ಯಾವಾಗ ? ಅವರು ಪುನಃ ಇಲ್ಲಿಗೆ ರೆಫರ್ ಮಾಡಿ ಪಾಸು ಮಾಡುವುದು ಯಾವಾಗ ? ಇವೆಲ್ಲಾ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ೧೯೭೨ರ ಅಂತ್ಯದೊಳಗೇ ಆಗಬೇಕು ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಯಾವಾಗ ಕರೆಯುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ನಾವೂ ಯಾರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರಲ್ಲ, ಪರಿಣತರಲ್ಲ, ಆದರೆ ನಾವು ಭಾಷಣ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಡರುತೊಡರುಗಳು ಏನು ಇವೆ, ಒಳ್ಳೇದು ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಏನು ಇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಇದು ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಸ್ಕ್ರೂಟಿನಿ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ನಿಲುವು ತಿಳಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ :—ಮೊನ್ನೆ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿ ಮೀಟಿಂಗ್ ನಡೆದಾಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆವೊತ್ತು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯು ಏನೆಂದರೆ ಈ ಬಿಲ್ಲಿನ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲಾವಕಾಶ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಸಭೆ ಸೇರೋಣ ಎನ್ನುವ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಲಾಯಿತು. ಅಲ್ಲದೆ ಇದು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲೇ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವ ಎನ್ನುವ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಲಾಯಿತು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು :—ಆವೊತ್ತು ನಡೆದಂಥ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲೇ ಪೂರ್ತಾ ಚರ್ಚೆ ಆಗಲಿ, ಆಮೇಲೆ ಮುಂದೆ ನೋಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಹಾಗೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ :—೧೯೭೨ರ ಅಂತ್ಯದೊಳಗೆ ಈ ಬಿಲ್ಲು ಪಾಸಾಗಬೇಕು. ನೀವು ಡಿಸೆಂಬರ್ ಒಳಗೆ ಸೆಷನ್ ಕರೆದು ೮-೧೦ ದಿವಸದೊಳಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿಬಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಬೇಗನೆ ಪಾಸು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬೇಡ. ಈ ಸಭೆ ಹಾಗೇನಾದರೂ ಇಲ್ಲೇ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ನನ್ನ ಆಕ್ಷೇಪ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಇಡಲೇಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಸೆಷನ್‌ನನ್ನು ಮುಂದಿಟಿತವಾಗಿ ಕರೆದು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸಚಿವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ನಿಲುವು ಏನು ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯಕರ್ (ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸಾಂಸದಿಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು) :—ಈಗ ಇಂಟ್ರಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿದಂಥ ಬಿಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬರಗಾಲದ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಸೆಷನ್‌ನ್ನು ಮುಂದೂಡಲಿಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದೆ ಮತ್ತು ಆಕ್ಟೋಬರ್ ಅಖೈರ್ ಒಳಗೋ ಅಥವಾ ನವಂಬರ್ ಮೊದಲನೇ ವಾರದೊಳಗೋ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದಾಗ ಇದೇ ಬಿಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ನಂತರ ಅದನ್ನು ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಕಳಂಹಿಸಬೇಕೇ, ಬೇಡವೇ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಯಾವ ತರಹ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈಗಲೇ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಮುಂದಿನ ಸೆಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ :—ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಕಳುಹಿಸುವ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಆಗಿ ಪುನಃ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಬೇಡವೇ ? ಜಾಯಿಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಟೈಂ ಬೇಡವೇ ? ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಇದು ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋಗಲೇ ಬೇಕು. ಆದುದ ರಿಂದ ನೀವು ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೆಷನ್ ಕರೆಯಲೇ ಬೇಕು. ಒಂದುವೇಳೆ ಈ ಬಿಲ್ಲು ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೇ. ಬಿಡಬೇಕೇ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯ ಆವಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಮುಂದಿನ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಒಳಗೆ ಸೆಷನ್ ಕರೆಯುವುದಾದರೆ ನನ್ನ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ, ಮುಂದಿನ ನವಂಬರ್‌ಲ್ಲಿನ ಸೆಷನ್ ಕರೆಯುವುದಾದರೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಚರ್ಚಿಸಲು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದ ರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಕೆ. ನಾಯಕರ್ :—ಆ ವೇಳೆಗೆ ನೋಡೋಣ. ಚರ್ಚೆ ಮುಂದುವರೆಯಲಿ. ಆಗ ಏನು ಬರುತ್ತದೋ, ಅಪೋಸಿಷನ್ ಲೀಡರ್ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರೋಣ.

MADAM SPEAKER :—Before adjourning the House, I would like to thank the hon. Members for co-operating with me for carrying on the business of the House satisfactorily.

The House stands adjourned Sine die.

The House adjourned Sine die at Eight Minutes past One of the Clock.

WD 18387—GPB—550—4-1-1974.